

Obsah

Předmluva k třetímu vydání	XI		
Předmluva ke druhému vydání	XII		
1. Obecné základy stavby lidského těla	1		
<i>(Miloslava Elišková)</i>			
1.1. Obecná stavba tkání	1		
1.2. Epitely	2		
1.3. Pojiva	2		
1.3.1. Vazivo	2		
Vazivo a obranná schopnost organismu..... 3			
1.3.2. Chrupavka – cartilago	3		
1.3.3. Kost – os	4		
Cévní a nervové zásobení kostí 5			
Spojení kostí..... 5			
1.4. Svalová tkáň.....	6		
1.5. Nervová tkáň	7		
1.6. Anatomické názvosloví	7		
Roviny a směry těla 8			
■ Roviny..... 8			
■ Směry..... 8			
■ Přídavné směry na končetinách 9			
2. Kostra lidského těla	11		
<i>(Miloslava Elišková)</i>			
2.1. Lebka – cranium.....	11		
Lebka novorozence..... 18			
2.2. Kostra trupu.....	19		
Obratle – vertebrae..... 20			
Kost křížová – os sacrum 22			
Spojení na páteři..... 22			
■ Meziobratlové ploténky – disci intervertebrales..... 22			
■ Vazy – ligamenta 22			
■ Meziobratlové klouby – articulationes intervertebrales..... 22			
Funkční anatomie páteře 23			
Kosti hrudního koše..... 24			
■ Kost hrudní – sternum 24			
■ Zebra – costae..... 25			
2.3. Kosti horní končetiny.....	25		
Kost klíční – clavícula 25			
Lopatka – scapula 25			
Kost pažní – humerus 26			
Kost vřetenní – radius 27			
Kost loketní – ulna 27			
Kosti ruky – ossa manus..... 27			
2.4. Kosti dolní končetiny	28		
2.4.1. Pletenec dolní končetiny	28		
■ Kost pánevní – os coxae..... 28			
■ Kost kyčelní – os ilium..... 28			
■ Kost sedací – os ischii..... 28			
■ Kosti stydká – os pubis..... 29			
2.4.2. Kosti volné dolní končetiny	29		
Kost stehenní – femur..... 29			
Česka – patella 30			
Kosti bérce – ossa cruris..... 30			
Kostra nohy – ossa pedis..... 31			
■ Kosti zánártní – ossa tarsi..... 31			
■ Kosti nártní – ossa metatarsi..... 31			
■ Kosti prstů nohy – phalanges digitorum pedis..... 31			
3. Spojení kostí.....	33		
<i>(Miloslava Elišková)</i>			
3.1. Obecná arthrologie	33		
Pomocná zařízení kloubů..... 33			
Cévní a nervové zásobení kloubů..... 34			
Typy kloubů..... 34			
Pohyby v kloubech 34			
3.2. Kloubní spojení kostí horní končetiny	35		
3.2.1. Kloub sternoklavikulární – articulatio sternoclavicularis..... 35			
3.2.2. Kloub akromioklavikulární – articulatio acromioclavicularis..... 35			
3.2.3. Kloub ramenní – articulatio humeri..... 35			
3.2.4. Kloub loketní – articulatio cubiti..... 36			
Membrana interossea antebrachii 37			
3.2.5. Dálší radioulnární kloub – articulatio radioulnaris distalis..... 37			
Kinetika radioulnárních kloubů..... 37			
3.2.6. Klouby ruky – articulationes manus..... 37			
Kinetika kloubů 38			
Retinaculum musculorum flexorum (retinaculum flexorum) a karpální tunel..... 38			
3.3. Kloubní spojení dolní končetiny	38		
3.3.1. Spojení na pánvi 39			
3.3.1.1. Kloub křížokyčelní – articulatio sacroiliaca 39			
3.3.1.2. Spona stydká – symphysis pubica 39			
3.3.1.3. Vazivová spojení pánve..... 39			
3.3.1.4. Roviny a rozměry pánvevní 39			
3.3.2. Kloubní spojení volné dolní končetiny..... 41			
3.3.2.1. Kloub kyčelní – articulatio coxae..... 41			

3.3.2.2.	Kloub kolenní – articulatio genus	41	4.4.4.2.	Hluboké svaly zádové – svaly autochtonní	60
3.3.2.3.	Articulatio tibiofibularis	42		Systém spinotransverzální	60
3.3.2.4.	Syndesmosis tibiofibularis	42		Systém sakrospinální	61
3.3.2.5.	Klouby nohy – articulationes pedis	43		Systém spinospinální	62
	Kinetika kloubů	43		Systém transverzospinální	62
3.4.	Chůze (Ondřej Naňka)	44		Krátké svaly zádové	62
				Hluboké šijové svaly	62
				Fascie zad – fasciae dorsi	62
4.	Soustava svalová	45	4.4.5.	Svaly pánevního dna a hráže – diaphragma pelvis et m. perinei	63
	(Miloslava Elišková)		4.5.	Svaly horní končetiny – musculi membri superioris	63
4.1.	Obecná myologie	45		Svaly ramene a lopatky – musculi humeri	63
	Stavba svalu	45		Svaly paže – musculi brachii	63
	Složení svalu	45		Ventrální skupina svalů paže	64
	Zevní tvar svalu	46		Dorzální skupina svalů paže	65
	Svalová mechanika	46		Svaly předloktí – musculi antebrachii	65
	Funkce svalů	46		Ventrální skupina svalů předloktí	66
	Svalový metabolismus	46		Dorzální skupina svalů předloktí	68
	Inervace svalů	47		Radální skupina svalů předloktí	68
	Cévní zásobení svalů	47	4.5.4.	Svaly ruky – musculi manus	70
	Svalová povázka – fascia	47		Svaly thenaru	70
	Tihové vázky – bursae synoviales	47		Svaly hypothenaru	71
	Šlachové pochvy – vaginae tendinum	47		Svaly středního prostoru	71
	Musculi articulares	48	4.5.5.	Fascie a šlachové pochvy horní končetiny	72
4.2.	Svaly a fascie hlavy – musculi et fasciae capitis	48	4.6.	Svaly a fascie dolní končetiny – musculi et fasciae membri inferioris	72
4.2.1.	Mimické svaly – musculi faciei	48		Svaly kyčelního kloubu – musculi coxae	72
	mimické svaly skalpu	48		Svaly na ventrální straně kyčelního kloubu	72
	Mimické svaly obličeje	48		Svaly na dorzální straně kyčelního kloubu	73
4.2.2.	Svaly žvýkáci – musculi masticatorii	50	4.6.2.	Svaly stehna – musculi femoris	74
4.2.3.	Fascie hlavy – fasciae capitis	50		Ventrální skupina svalů stehna	74
4.3.	Svaly krku – musculi colli	51		Dorzální skupina svalů stehna	76
4.3.1.	Povrchové svaly krku	51		Mediální skupina svalů stehna	76
	Platysma	51	4.6.3.	Svaly bérce – musculi cruris	78
	M. sternocleidomastoideus	51		Ventrální skupina svalů bérce	78
4.3.2.	Svaly jazyky	52		Dorzální skupina svalů bérce	79
	Svaly suprahyoidní – mm. suprahyoidei	52		Laterální skupina svalů bérce	81
	Svaly infrahyoidní – mm. infrahyoidei	52	4.6.4.	Svaly nohy – musculi pedis	81
4.3.3.	Hluboké krční svaly	52		Svaly hřbetu nohy	81
	Musculi scaleni	52	4.6.4.2.	Svaly planty	81
	Prevertebrální svaly	52		Svaly palce	82
4.3.4.	Fascie krku – fasciae colli	52		Svaly středního prostoru a plantární aponeuróza	82
4.4.	Svaly a fascie trupu – musculi et fasciae trunci	52	4.6.5.	Osteofasciální prostory a fascie dolní končetiny	83
4.4.1.	Svaly a fascie hrudníku – musculi et fasciae thoracis	52	4.6.6.	Klenba nožní	84
	Svaly thorakohumerální	52			
	Vlastní svaly hrudníku	54	5.	Obecná angiologie	85
	Bránice – diaphragma	54		(Miloslava Elišková)	
	Fascie hrudních svalů	55	5.1.	Krev – sanguis	85
4.4.2.	Svaly a fascie břicha – musculi et fasciae abdominis	55	5.2.	Tepny – arteriae	85
	Ventrální skupina	55	5.3.	Vlásečnice – vasa capillaria	87
	Laterální skupina	55	5.4.	Žíly – venae	87
	Dorzální skupina	55			
	Fascie břišní stěny – fasciae abdominis	56	6.	Srdce	89
4.4.3.	Tříselný kanál – canalis inguinalis	56		(Miloslava Elišková)	
4.4.4.	Svaly a fascie zad – musculi et fasciae dorsi	56	6.1.	Makroskopický popis	91
4.4.4.1.	Svaly heterochtonní	58	6.1.1.	Dutiny srdeční	91
	M. trapezius	58			
	Svaly spinohumerální	59			
	Svaly spinokostální	59			

6.1.1.1.	Pravá předsíň – atrium dextrum	91	■ Párové větve viscerální	112
6.1.1.2.	Pravá komora – ventriculus dexter	93	■ Neparové viscerální větve aorty	113
6.1.1.3.	Levá předsíň – atrium sinistrum	93	7.5. Tepny pánve	114
6.1.1.4.	Levá komora – ventriculus sinister	93	Arteria iliaca communis	114
6.1.1.5.	Mezikomorová přepážka – septum interventriculare	93	■ Arteria iliaca interna	115
6.1.2.	Srdeční chlopně	93	■ Arteria iliaca externa	116
6.1.2.1.	Cípaté chlopně – valvae atrioventriculares	94	7.6. Tepny dolní končetiny	116
6.1.2.2.	Poloměsíčitě chlopně – valvae semilunares	94	Arteria femoralis	116
6.2. Stavba srdeční stěny	95	Arteria poplitea	117	
6.2.1.	Endokard – endocardium	95	■ Arteria tibialis anterior	117
6.2.2.	Svalovina srdeční, myokard – myocardium	95	■ Arteria tibialis posterior	118
	Svalovina předsíní	95	8. Žilní systém	119
	Svalovina komor	96	(Miloslava Elišková)	
6.2.3.	Srdeční skelet	96	8.1. Žíly hlavy a krku	119
6.2.4.	Převodní systém srdeční – systema conductens cordis	96	Horní dutá žíla – vena cava superior	119
6.2.5.	Epikard – epicardium	98	Vena brachiocephalica	119
6.2.6.	Osrdečník, perikard – pericardium	98	Vena jugularis interna	119
6.3. Cévní zásobení a inervace srdce	99	Vena subclavia	119	
6.3.1.	Srdeční tepny, koronární tepny – arteriae coronariae	99	Vena axillaris	120
	Arteria coronaria dextra	99	8.2. Žíly horní končetiny	121
	Arteria coronaria sinistra	99	Povrchové žíly horní končetiny	121
	Oblasti srdce zásobované pravou a levou koronární tepnou	100	Hluboké žíly horní končetiny	122
	Variace koronárních tepen	100	8.3. Žíly hrudníku a břicha	122
6.3.2.	Srdeční žíly – venae cordis	101	Vena azygos a vena hemiazygos	122
	Žíly ústíci do sinus coronarius	101	Žíly páteře – plexus venosus vertebralis externus et internus	123
	Venae cordis anteriores	101	Dolní dutá žíla – vena cava inferior	123
	Venae cordis minimae	101	Kavokavální anastomózy	124
6.3.3.	Lymfatické cévy srdce	102	8.4. Žíly pánve	124
6.3.4.	Inervace srdce	102	Vena iliaca communis	124
6.4.	Endokrinní činnost srdce	102	Vena iliaca interna	125
6.5.	Poloha srdce	102	Vena iliaca externa	125
6.6.	Srdeční cyklus	104	8.5. Povrchové žíly přední strany těla	125
7. Tepenný systém	105	8.6. Žíly dolní končetiny	125	
(Miloslava Elišková)		Povrchové žíly dolní končetiny	126	
7.1. Tepny hlavy a krku	105	Hluboké žíly končetiny	127	
Truncus brachiocephalicus	105	8.7. Vena portae	129	
Arteria carotis communis	105	8.8. Portokavální anastomózy	130	
■ Arteria carotis externa	105	8.9. Fetální oběh	131	
■ Arteria carotis interna	107	9. Lymfatický systém	133	
Arteria subclavia	108	(Miloslava Elišková)		
■ Arteria vertebralis	108	9.1. Slezina – lien	133	
■ Arteria thoracica interna	109	Stavba sleziny	134	
■ Truncus thyrocervicalis	109	Funkce sleziny	134	
7.2. Tepny horní končetiny	109	Filtrace krve	134	
Arteria axillaris	109	9.2. Brzlík – thymus	134	
Arteria brachialis	109	9.3. Mízní cévy – vasa lymphatica	135	
■ Arteria ulnaris	109	9.4. Mízní uzliny – nodi lymphatici	135	
■ Arteria radialis	109	Stavba uzliny	136	
7.3. Tepny hrudníku	111	9.5. Míza – lymfa	136	
Hrudní aorta – aorta thoracica	111	9.6. Hlavní mízní kmeny a uzliny	137	
■ Parietální větve	111	9.6.1. Ductus thoracicus	137	
■ Viscerální větve	111	9.6.2. Ductus lymphaticus dexter	137	
7.4. Tepny břicha	111	9.6.3. Mízní cévy a uzliny hlavy a krku	137	
Břišní aorta – aorta abdominalis	111	9.6.4. Lymfatický systém horní končetiny	137	
■ Parietální větve	112	9.6.5. Lymfatická drenáž mléčné žlázy a prsu	138	
		9.6.6. Lymfatický systém hrudníku	138	
		9.6.7. Lymfatické cévy a uzliny břicha a pánve	140	

9.6.8.	Lymfatické cévy a uzliny dolní končetiny	140			Zadní mediastinum – mediastinum posterius	188
	Povrchový lymfatický systém	140	11.10.	Dýchací pohyby a kinetika plic, břišní lis, fonace	189	
	Hluboký lymfatický systém	140		Dýchání	189	
				Břišní lis	190	
10.	Trávicí systém	141		Fonace	190	
	(<i>Miloslava Elišková</i>)		11.11.	Štítná žláza – glandula thyroidea	191	
10.1.	Obecná stavba stěny trávicí trubice	141	11.12.	Horní a dolní příštítné žlázy (příštítná tělíska) – glandula parathyroidea superior et inferior	193	
10.2.	Dutina ústní – cavum (cavitas) oris	142	12.	Močové ústrojí	195	
10.2.1.	Zuby – dentes	143		(<i>Ondřej Naňka</i>)		
10.2.2.	Jazyk – lingua	146	12.1.	Ledvína – ren	195	
10.2.3.	Patro – palatum	148	12.2.	Kalichy ledvinné a pánvička ledvinná – calices renales et pelvis renalis	199	
10.2.4.	Patrová mandle – tonsilla palatina	149	12.3.	Močovod – ureter	199	
10.3.	Slinné žlázy – glandulae salivariae	150	12.4.	Retropéritoneum	200	
	Příušní žláza – glandula parotis	150	12.5.	Močový měchýř – vesica urinaria	201	
	Žláza podčelistní – glandula submandibularis	151	12.6.	Ženská močová trubice – urethra feminina	202	
	Podjazyková žláza – glandula sublingualis	151	12.7.	Glandulae suprarenales – nadledviny	203	
10.4.	Hltan – pharynx	151	13.	Mužské pohlavní ústrojí	205	
	■ Pars nasalis pharyngis	151		(<i>Ondřej Naňka</i>)		
	■ Pars oralis pharyngis	151	13.1.	Varle – testis	205	
	■ Pars laryngea pharyngis	152	13.2.	Nadvarle – epididymis	207	
10.5.	Jícen – oesophagus	153	13.3.	Šourek – scrotum	208	
10.6.	Žaludek – gaster	155	13.4.	Chémovod – ductus deferens et ductus ejaculatorius	208	
10.7.	Střevo – intestinum	157	13.5.	Semenné váčky – vesiculae seminales	209	
10.7.1.	Tenké střevo – intestinum tenue	157	13.6.	Provazec semenný – funiculus spermaticus	209	
10.7.1.1.	Dvanáctník – duodenum	158	13.7.	Předstojná žláza – prostata	209	
10.7.1.2.	Lačník a kyčelník – jejunum et ileum	159	13.8.	Glandulae bulbourethrales	211	
10.7.2.	Tlusté střevo – intestinum crassum	159	13.9.	Mužská močová trubice – urethra masculina	211	
10.7.2.1.	Slepé střevo – caecum	161	13.10.	Pyj – penis	212	
10.7.2.2.	Vzestupný tračník – colon ascendens	161	14.	Ženské pohlavní ústrojí	215	
10.7.2.3.	Příčný tračník – colon transversum	161		(<i>Ondřej Naňka</i>)		
10.7.2.4.	Sestupný a esovitý tračník – colon descendens et sigmoideum	161	14.1.	Vaječník – ovarium	215	
10.7.2.5.	Konečník a řit – rectum et anus	161	14.2.	Vejcovod – tuba uterina	216	
10.8.	Slinivka břišní – pancreas	162	14.3.	Děloha – uterus	217	
10.9.	Játra – hepar	163	14.4.	Pochva – vagina	220	
10.10.	Žlučové cesty a žlučník	165	14.5.	Ženské zevní pohlavní orgány – organa genitalia feminina externa	221	
10.11.	Pobřišnice – peritoneum	166	14.6.	Svaly pánevního dna a svaly hráže a jejich fascie	221	
10.12.	Projekce orgánů dutiny břišní na přední stěnu břišní (<i>Ondřej Naňka</i>)	170	14.7.	Prostory a topografie východu pánevního a hráže	225	
11.	Dýchací systém	173	15.	Periferní nervový systém	227	
	(<i>Ondřej Naňka</i>)			(<i>Ondřej Naňka</i>)		
11.1.	Zevní nos – nasus externus	173	15.1.	Obecná stavba	227	
11.2.	Dutina nosní – cavum nasi	174		Poškození a regenerace periferního nervu	229	
11.3.	Vedlejší dutiny nosní – sinus paranasales	175	15.2.	Mišní nervy – nervi spinales	231	
11.4.	Hrtan – larynx	176		Rami dorsales	231	
11.5.	Průdušnice – trachea	179		Rami ventrales	231	
11.6.	Průdušky – bronchi principales	181				
11.7.	Plice – pulmones – pulmo dexter et sinister	182				
11.8.	Pohrudnice a poplcnice – pleura parietalis et visceralis	186				
11.9.	Mezihrudí – mediastinum	187				
	Přední horní mediastinum – mediastinum anterius superior	188				
	Přední dolní mediastinum – mediastinum anterius inferior	188				

15.2.1.	Plexus cervicalis (C ₁ –C ₄)	231	16.8.	Mozkové komory a mozkomíšni mok – ventriculi cerebri et liquor cerebrospinalis... 301	301
15.2.2.	Plexus brachialis (C ₅ –Th ₁)	232	16.9.	Spoje centrálního nervového systému	302
	Poškození periferních nervů, snadno poranitelná místa a úžinové syndromy periferních nervů	236	16.9.1.	Vedení a zpracování senzitivity	302
15.2.3.	Nn. thoracici (Th ₁ –Th ₁₂)	238		Senzitivní dráhy	302
15.2.4.	Plexus lumbalis (Th ₁₂ –L ₄)	238		Vedení senzitivity z oblasti obličeje a hlavy	304
15.2.5.	Plexus sacralis (L ₄ –S ₄)	239		Kontrolní okruhy senzitivních drah	304
15.2.6.	Plexus coccygeus (S ₅ –Co ₁)	242	16.9.2.	Senzorické systémy	305
15.2.6.	Segmentová inervace těla	244		Zraková dráha	305
	Útrobní kořenové okrsky	245		Sluchová dráha	306
15.3.	Hlavové nervy – nervi craniales	247		Vestibulární dráha	306
15.4.	Autonomní nervový systém – systema nervorum autonomicum	259		Čichová dráha	306
15.4.1.	Zapojení autonomního nervového systému	259		Čuňový senzorický systém	306
15.4.2.	Pars parasympathica	260	16.9.3.	Motorické dráhy	307
15.4.3.	Pars sympathica	263		Přímé korové dráhy	307
	Prevertebrální ganglia a pleteně	264		Kmenové (nepřímé) motorické dráhy	309
15.5.	Enterický systém	264	16.9.4.	Funkční systémy motorických drah	309
				Mediátory CNS a chemické systémy	309
16.	Centrální nervový systém	265		Cholinergní systém	310
	(Ondřej Naika)			Monoaminy	310
16.1.	Obaly mozku a míchy – meninges cerebri et spinalis	265	17.	Smyslové orgány	311
16.2.	Cévní zásobení míchy a mozku – vasa medullae spinalis et cerebri	267		(Ondřej Naika)	
	Tepny míchy	268	17.1.	Oko a jeho pomocný aparát	311
	Tepny mozku	269	17.1.1.	Tunica fibrosa	311
	Žíly mozku	269		Bělma – sclera	311
16.3.	Hřbetní mícha – medulla spinalis	271		Rohovka – cornea	311
16.4.	Mozkový kmen – truncus encephali	274	17.1.2.	Tunica vasculosa (uvea)	312
16.4.1.	Prodloužená mícha – medulla oblongata, myelencephalon	276		Cévnatka – choroidea	312
16.4.2.	Varolův most – pons Varoli	282		Řasnaté těleso – corpus ciliare	313
16.4.3.	Střední mozek – mesencephalon	282		Duhovka – iris	313
16.5.	Mozéček – cerebellum	283		Čočka – lens	313
16.6.	Mezimozek – diencephalon	285		■ Akomodace	314
16.6.1.	Epithalamus	285		■ Zornicové reflexy	314
16.6.2.	Metathalamus	285	17.1.3.	Tunica intima	314
16.6.3.	Thalamus	286		Sítnice – retina	314
16.6.4.	Subthalamus	287		Pars ciliaris et iridica retinae	315
16.6.5.	Hypothalamus	287	17.1.4.	Sklicev – corpus vitreum	315
16.6.6.	Podvěsek mozkový – hypophysis cerebri	288	17.1.5.	Komorový systém oka a cirkulace komorové vody	315
16.7.	Telencephalon – koncový mozek	290	17.1.6.	Cévní a nervové zásobení oka	315
16.7.1.	Bazální ganglia	290	17.1.7.	Přídavné orgány oka – organa oculi accessoria	316
16.7.2.	Cortex cerebri – mozková kůra	295	17.1.7.1.	Okohybné svaly – muscoli bulbi	316
	Vývojové členění kůry	296	17.1.7.2.	Vazivový aparát očníce	317
	Funkční korové oblasti	297		Vagina bulbi (capsula bulbi, fascia bulbi)	317
	■ Funkční korové oblasti pro motoriku	297		Periorbita	317
	■ Funkční oblasti pro senzitivitu a senzoriku	297	17.1.7.3.	Spojivka – tunica conjunctiva	317
	■ Asociační korové oblasti	298	17.1.7.4.	Víčka – palpebrae	317
	■ Řečová centra	298	17.1.7.5.	Slzný aparát – apparatus lacrimalis	318
	■ Limbický systém	298	17.2.	Ústrojí sluchové a rovnovážné	319
	Dominance hemisfér	299	17.2.1.	Zevní ucho – auris externa	319
16.7.3.	Bílá hmota hemisfér	299	17.2.1.1.	Zevní zvukovod – meatus acusticus externus	319
	Asociační vlákna	299	17.2.1.2.	Bubínek – membrana tympani	319
	Komisurální vlákna	300	17.2.2.	Střední ucho – auris media	320
	Projekční vlákna – capsula interna	300	17.2.2.1.	Středoušní dutina – cavum tympani	320
			17.2.2.2.	Sluchové kůstky – ossicula auditus	321

17.2.3.	Vnitřní ucho – auris interna.....	321	20.	Anatomické podklady výkonů v intenzivní péči	385
	Kostěný labyrint – labyrinthus osseus	321		(Ondřej Naňka)	
	Blanitý labyrint – labyrinthus membranaceus.....	322	20.1.	Zajištění dýchacích cest	385
	Pars statica.....	322		Záklon hlavy a trojitý hmat – Esmarchův manévř	385
	Pars auditiva.....	323		Sellickův manévř.....	385
	Proces vnímání zvuku – slyšení.....	323		Endotracheální intubace.....	386
17.3.	Ústrojí čichové	324		Koniotomie.....	386
17.4.	Ústrojí chuťové	325		Tracheostomie.....	387
18.	Kůže a kožní orgány	327	20.2.	Zajištění cévních vstupů	388
	(Ondřej Naňka)		20.2.1.	Místa palpací cév a tlakové body.....	388
18.1.	Kůže – cutis	327		A. temporalis superficialis.....	388
18.1.1.	Pokožka – epidermis.....	327		A. facialis	388
18.1.2.	Škára – corium.....	328		A. carotis communis	388
18.1.3.	Podkožní vazivo – tela subcutanea	328		A. subclavia.....	388
	Kožní reliéf a barva kůže	328		A. axillaris.....	388
	Cévní zásobení a inervace	329		A. brachialis.....	388
18.2.	Kožní adnexa	329		A. radialis.....	388
18.2.1.	Chlup, vlas – pilus.....	329		A. ulnaris.....	389
	Časový vývoj ochlupení.....	329		Aorta abdominalis.....	389
18.2.2.	Nehet – unguis.....	330		A. femoralis.....	389
18.2.3.	Mazové žlázy – glandulae sebaceae.....	330		A. poplitea.....	389
18.2.4.	Potní žlázy – glandulae sudoriferae	330		A. tibialis posterior.....	389
	Potní žlázy ekrinní.....	330		A. dorsalis pedis.....	390
	Potní žlázy apokrinní.....	330	20.2.2.	Zajištění žilních přístupů	390
18.2.5.	Mléčná žláza a prs – glandula mammae et mamma.....	331		Punkce periferních žil.....	390
19.	Topografická anatomie končetin	333		Punkce centrálních žil.....	390
	(Oldřich Eliška)			■ Punkce v. jugularis interna	391
19.1.	Topografická anatomie horní končetiny	333		■ Punkce v. subclavia.....	391
19.1.1.	Regio deltoidea	333		■ Alternativní přístupy do centrálního žilního řečiště.....	391
19.1.2.	Krajina lopatky – regio scapularis	338		Kanylace v. umbilicalis.....	391
19.1.3.	Trigonum deltopectorale	339		Zavedení katétru či elektrody do pravé síně a komory a do plícnice.....	392
19.1.4.	Podpažní jáma – fossa axillaris, axilla.....	342	20.2.3.	Punkce tepen	392
19.1.5.	Krajina pažní – regio brachialis.....	343		Punkce a. radialis.....	394
19.1.6.	Krajina lokte – regio cubitalis.....	345		Punkce a. femoralis.....	394
19.1.7.	Krajina předloketní – regio antebrachialis.....	349		Katetrizace srdce a věnčitých tepen	394
19.1.8.	Krajina zápěstní – regio carpalis.....	352	20.2.4.	Intraoseální vstupy	395
19.1.9.	Krajina ruky – regio manus.....	353	20.3.	Punkce hrudníku	395
	Krajina dlaně – palma, vola, regio palmaris	354	20.4.	Punkce perikardu	396
	Krajina hřbetu ruky – regio dorsalis manus, dorsum manus – hřbet ruky	358	20.5.	Punkce močového měchýře – epicystotomie	396
19.1.10.	Prsty ruky – digiti manus	360	20.6.	Punkční přístupy do páteřního kanálu	397
19.2.	Topografická anatomie dolní končetiny	361		Lumbální punkce.....	397
19.2.1.	Krajina hýžděvá – regio glutealis.....	362		Epidurální anestezie.....	398
19.2.2.	Krajina stehenní – regio femoris.....	365		Subarachnoidální anestezie.....	398
19.2.3.	Krajina kolenní – regio genus.....	370	Slovník latinských a řeckých anatomických termínů ...	399	
19.2.4.	Krajina bérce – regio cruris.....	372		(Ondřej Naňka)	
19.2.5.	Krajina hlezna – regio talocruralis.....	376	Rejstřík	407	
19.2.6.	Krajina nohy – regio pedis.....	378		(Ondřej Naňka)	
	Hřbet nohy – dorsum pedis.....	378	Literatura	416	
	Chodidlo – planta pedis.....	380		(Ondřej Naňka)	
	Prsty nohy – digiti pedis.....	383			